

Erstatningslokaler for Krigsbestyrelsen samt Varme anlæg og andre Sager, som jeg ikke her skal komme ind paa, da der ikke med Hensyn til dem her har været nogen egentlig Dissens. Nu har altsaa den højtærede Minister oplyst os om, at han i sin Tid har forelagt Lovforslaget for det høje Folketing i nøjagtig Overensstemmelse med den af ham i sin Tid nedsatte og senere forstærkede Kommissions Forslag, og han har gjort os opmærksom paa, at det af Hensyn til Brandfaren og af Pladshensyn vilde være nødvendigt at gøre noget for Rigsarkivet. Han har jo ment, at det, her er blevet foreslaaet, i den Henseende vilde være tilfredsstillende. Jeg maa her føje ind, at den højtærede Minister ikke i Dag har betonet, hvad jeg er vis paa, han er aldeles enig med mig i, at de *hygiejniske* Hensyn ogsaa spille en overordentlig stor Rolle. Det er saaledes, at Rigsarkivet for en overordentlig stor Del, særlig for dets anden Afdelings Vedkommende, arbejder under miserable Forhold. Det kan ikke undgaa nogens Opmærksomhed, som har med Rigsarkivet at gøre, at de Folk deroppe i disse gamle Bygninger, i alt Fald i Magasinet, den gamle Proviantgaard, arbejde under Forhold, som for længe siden burde have været forbedrede. Det er sikkert ikke ubegrundet, naar samtlige Embedsmænd under Rigsarkivet have udtalt deres Beklagelse over de Forhold, under hvilke de saaledes maa arbejde: utætte Loftter, Støv, daarlige Bygninger i alle Henseender, kolde Lokaler. Det kan sikkert betragtes som en Kendsgerning, at et ikke ringe Antal af Rigsarkivets Embedsmænd have, om ikke tilsat Livet, saa i alt Fald forkortet deres Liv med et ikke ringe Antal Aar paa Grund af de Forhold, hvorunder Arbejdet foregaar. Det maa derfor i høj Grad billiges, at det ved en gunstig Førelse er kommet dertil, at vi *ogsaa* have Rigsarkivets Forhold til Behandling her i Dag.

Nu har den højtærede Minister gjort Rede for, hvorledes hans Forslag er blevet modificeret i det andet Ting, idet nemlig hans Tanke om at skabe en 40 Alen bred Gennembrydning af det gamle store kongelige Bibliotek er bleven forandret derhen, at der ikke finder nogen Nedbrydning Sted af den midterste Del af Biblioteket, men at der derimod finder en Gennembrydning Sted i en Etage i en Bredde af 16 Alen, hvor der saa anbringes 4 hvælvede Porte ind til den bagved liggende meget store Plads, som jeg maaske kunde kalde for

Pladsen foran det ny kongelige Bibliotek. Jeg tør maaske overfor Medlemmer, som have det *oprindelige* Lovforslag ved Haanden, henlede Opmærksomheden paa, at der findes et lille Grundrids, som er ret orienterende, det findes som Bilag 9b i det oprindelige Forslag. Der skal altsaa derefter ske en Gennembrydning med 4 Porte ind til den store Plads, som ligger omgivet paa den ene Side af Tøjhuset, paa den anden Side af det store ny Bibliotek og paa den tredje Side af Proviantgaarden. Paa den fjerde Side bliver altsaa det gamle Bibliotek, som skulde forsynes med 4 Porte til Gennemgang og derigennem dele saaledes, at den gamle Kavalergaard, der ligger foran, skulde være den nærmest ud mod Rigsdagsfløjen af Christiansborg Slot liggende aabne Plads. Man har altsaa ikke ønsket, at den bagved liggende Plads paa nogen Maade skulde blive belempret med nogen Bygning. De to Bygninger, som den højtærede Minister havde foreslaaet i Henhold til Kommissionens Tanke, og som her skulde gaa 26 Alen ind paa den bageste Plads, med dertil hørende Pavilloner og Forbindelsesbygninger, ere blevne borteliminerede i Folketinget af Flertallet under Ministerens Tiltrædelse, og til Gengæld er der altsaa blevet bevaret noget mere af Pladsen i den gamle Biblioteksbygning, der altsaa ikke skulde nedbrydes i sin Midte, men kun gennembrydes i sin underste Etage.

Saaledes foreligger nu Forslaget for os, og det kan ikke nægtes, at naar man har en gammel kongelig Biblioteksbygning, som der ikke er nogen Brug for, medens man mangler Lokaler for Rigsarkivet, og naar Rigsarkivet mener, at en saadan Bygning bliver tilfredsstillende, og man samtidig tilfredsstiller den tilstedeværende Trang til mere Plads i Ministerialbygningen, og naar man under en saadan Ordning kun skal fjerne det meste af een Etage, Stueetagen, saa ligger det nær at komme til dette Forslag, og jeg synes, man for saa vidt maa tiltræde det. Man maa jo samtidig erkende, at Beliggenheden maa siges at være overordentlig gunstig med Hensyn til Ministerierne, da der bliver en Forbindelse over Gehejmearkivet mellem det ny Rigsarkiv og Ministerierne. Det ligger desuden ganske nær ved Rigsdagsbygningen og Slottet, og det indtager ikke nogen ny dyr Plads. Man maa ogsaa give den højtærede Minister Ret i, at Varme anlæget,